

VALTION LIIKENNEVAHINKOTURVAN MAKSUPERUSTEET VUODELLE 2023 - PERUSTELUT VALTIOKONTTORIN PÄÄTÖKSEEN

VK/51442/08.00.99/2023

1 Taustaa

Valtiokonttori korvaa valtion omistaman tai valtion pysyvässä hallinnassa olevan moottoriajoneuvon aiheuttamat, liikennevakuutuslaissa (460/2021) tarkoitetut liikennevahingot.

Virastoille ja valtion liikelaitoksille liikennevahinkoasian hoito on maksullista valtiokonttorista annetun lain (305/1991) nojalla. Lain 2a §:n mukaan valtion maksamat vahingonkorvaussuoritteet liikennevahinkoasioissa ovat maksullisia. Tällöin paitsi liikennevahingosta aiheutuneet, myös korvaustoimen hoidosta aiheutuvat kustannukset tulevat viraston ja liikelaitoksen maksettaviksi.

Hinnoittelussa Valtiokonttorin tulee noudattaa soveltuvin osin yksityisessä vakuutustoiminnassa sovellettavia periaatteita. Maksujen kokonaismäärän tulee kattaa edun ylläpidosta valtiolle aiheutuvat kustannukset. Perittävien maksujen vuosittaisen kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse vastata kunakin yksittäisenä vuonna valtion maksettavaksi tulevia korvauksia.

Valtion liikelaitokset on saatettu valtion liikennevahinkoturvan maksujärjestelmän piiriin vuonna 2003 voimaan tulleella lailla. Vuodesta 2011 lähtien on sovellettu Lakia valtion liikelaitoksista (1062/2010).

2 Maksun rakenne

Valtion liikennevahinkoturvan maksuperusteissa ajoneuvolajikohtaisesta vakuutusmaksusta luovuttiin vuodesta 2011 alkaen ja vakuutusmaksut on laskettu korvausmenoperusteisesti. Uudistuksen myötä säästetään Valtiokonttorin ja asiakkaiden henkilöstöresursseja, koska ajoneuvolistoja ei enää lähetetä asiakkaille tarkistettavaksi. Korvausmenoperusteinen maksu pystytään myös kohdentamaan tarkemmin asiakkaalle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Vuonna 2012 maksuperusteita muutettiin siten, että perävaunuja ei enää huomioida ajoneuvojen lukumäärässä. Muutos tehtiin, koska useimmiten vahingot kohdistuvat perävaunua vetäville ajoneuvoille, eikä itse perävaunulle. Perävaunujen sisällyttämisen ajoneuvojen lukumäärään katsottiin vääristävän viraston tai liikelaitoksen ajoneuvokannan kokoa.

Vuonna 2019 maksuperusteista poistettiin saldokerroin ja hajontalisä. Saldohyvitysjärjestelmä otettiin uudelleen käyttöön vuonna 2021. Vuoden 2020

18.8.2023

saldolaskenta perustui vuoden 2017 alkuperäiseen saldokertymään, johon lisättiin väli vuosien 2018 ja 2019 saldokertymät.

Vuonna 2022 saldolaskennan vaiheiden järjestystä muutettiin. Siitä syystä saldolaskelmissa on jatkossa kertymä, joka on saldon määrä ennen kuin siitä on siirretty mitään laskulle, eli se vastaa aiemmissa saldolaskelmissa ollutta vuoden saldoa. Maksutuloissa sen sijaan on määrät ennen kuin niitä on kerrottu saldokertoimella. Lisäksi laskulle siirrettävä osuus vähennetään vuoden saldosta.

Valtion liikennevahinkoturvan maksujärjestelmässä vakuutusmaksu koostuu korvausmenoperusteisesta maksuosasta eli riskimaksusta, poolimaksuosasta ja hoitokustannusosasta.

Korvausmenoperusteinen maksuosa määräytyy omaisuus- ja henkilöriskimaksujen perusteella ja lisäksi otetaan huomioon virastojen, liikelaitosten ja Puolustusvoimien aikaisempina vuosina kertynyt saldo. Riskimaksujen suuruus määrätään siten, että niillä pystytään kattamaan arvioidut korvauskulut. Omaisuusvahingoissa tarkastellaan maksujen kohdeyksikön kolmen viimeksi toteutuneen vuoden korvausmenon keskiarvoa ja henkilövahingoissa puolestaan viiden viimeksi toteutuneen vuoden korvausmenon keskiarvoa.

Poolimaksuosalla kustannetaan sellaiset liikennevahingot, joiden katsotaan olevan liian suuria yhden työnantajan kustannettavaksi. Tällaisina korvauksina pidetään liikenne-eläkkeitä. Poolimaksuosalla kustannettavat korvaukset jaetaan virastoille, liikelaitoksille ja Puolustusvoimille riskimaksun suhteessa. Virastoille ja liikelaitoksille kuuluva osuus poolimaksulla kustannettavista korvauksista kohdistetaan maksujen kohdeyksiköille ajoneuvojen lukumäärien suhteessa.

Hoitokustannusosaa peritään Valtiokonttorin Kansalaispalvelut-toimialan liikennevahinkoturvan hoidosta aiheutuneisiin kuluihin. Kuluja laskettaessa huomioidaan vain maksujärjestelmän piiriin kuuluvien virastojen tai liikelaitosten aiheuttamat kustannukset. Virastot, liikelaitokset ja Puolustusvoimat maksavat hoitokulua riskimaksunsa suhteessa. Virastojen ja liikelaitosten hoitokustannusosa jakaantuu vakuuttamisen aiheuttamiin kustannuksiin, jotka jaetaan maksujen kohdeyksiköille ajoneuvojen lukumäärien suhteessa ja korvausten maksamisesta aiheutuviin kustannuksiin, jotka jaetaan maksujen kohdeyksiköille riskimaksun suhteessa.

3 Maksujärjestelmässä olevien parametrien ja suureiden määrittäminen vuodelle 2022

3.1 Saldontasaus

Saldontasaus vuoden 2022 maksussa perustuu aikaisempien vuosien (1997 - 2021) maksettujen korvausten ja perityn maksun erotuksesta syntyneeseen yli- tai alijäämään. Perittyyn maksuun otetaan huomioon vain

18.8.2023

tariffinmukaiset osat ja hyvitysosat. Yli- tai alijäämää seurataan virastojen, liikelaitosten ja Puolustusvoimien osalta.

Kunkin vuoden lopussa jäljellä oleva ylijäämä (+) tai alijäämä (-) puretaan tariffiluokan sisällä viiden seuraavan vuoden riskimaksussa. Jos saldokertymän viidesosa on niin suuri, että se kattaa arvioidun vuosittaisen korvausmenon kokonaan, kertynyt ylijäämä puretaan kymmenen seuraavan vuoden kuluessa.

Saldokertymä vuodelta 2022 näkyy taulukossa 1 (positiivinen saldonsiirto pienentää maksua ja negatiivinen suurentaa).

3.2 Poolimaksuosa

Vuonna 2023 yhteisesti kustannettaviin liikennevahinkoihin on luettu liikenne-eläkkeet. Puolustusvoimien, virastojen ja liikelaitosten osuus poolattavien vahinkojen korvausmenosta määräytyy vuoden 2022 riskimaksun suhteessa. Puolustusvoimien poolimaksuosa vuonna 2023 on 204 877,29 euroa (214 935,71 euroa v. 2022).

Virastojen poolimaksu vuonna 2023 on 111 094,77 euroa (113 505,65 euroa v. 2022) ja liikelaitosten poolimaksu 3180,67 euroa (5 174,34 euroa v. 2022). Kunkin viraston ja liikelaitoksen poolimaksuosa määräytyy ajoneuvojen lukumäärän mukaan. Vuonna 2023 ajoneuvo kohtainen poolimaksu on virastoilla 23,96 euroa (23,65 euroa v. 2022) ja liikelaitoksilla 4,06 euroa (9,55 euroa v. 2022).

3.3 Hoitokustannusosa

Valtiokonttorille liikennevahinkoturvan hoidosta aiheutuvien kustannusten on vuonna 2023 arvioitu olevan noin 250 000 euroa (230 000 euroa v. 2022).

Puolustusvoimien osuus hoitokustannuksista määräytyy vuoden 2022 riskimaksun suhteessa. Puolustusvoimien hoitokustannusosa vuonna 2022 on 160 485,30 euroa (148 180,11 euroa v. 2022).

Virastojen ja liikelaitosten osuus hoitokustannuksista on jaettu vakuuttamisesta ja korvaustoiminnan hoitamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Korvaustoiminnasta aiheutuvien kustannusten osuus on 85 % virastojen ja liikelaitosten hoitokustannuksista. Ajoneuvo kohtainen hoitokustannusmaksu virastoilla on 2,82 euroa (2,45 euroa v. 2022) ja liikelaitoksilla 0,48 euroa (0,99 euroa v. 2022).

Virastojen hoitokustannusosa vuonna 2023 on yhteensä 87 023,20 euroa (78 252,61 euroa v. 2022) ja liikelaitoksen hoitokustannusosa yhteensä 2 491,50 euroa (3 567,27 euroa vuonna 2022).

18.8.2023

Taulukko 1. Saldolaskenta vuodelta 2023

Tariffi	Saldo 2022	Maksutulot 2022 (riskiosa + pooliosa)	Korvausmenot 2022	Saldon muutos 2022	Kertymä 2022	Saldonsiirto vuoden 2023 maksuun	Saldo 2022
Virastot	-34192,68	443655,9	622714,77	-179058,87	-213251,55	-42650,31	-170601,24
Puolustusvoimat	322810,26	840112,29	961345,46	-121233,17	201577,09	40315,42	161261,67
Liikelaitokset	99216,46	20224,78	18143,17	2081,61	101298,07	10129,81	91168,26
Yhteensä	387834,04	1303992,97	1602203,4	-298210,43	89623,61	7794,92	81828,69

